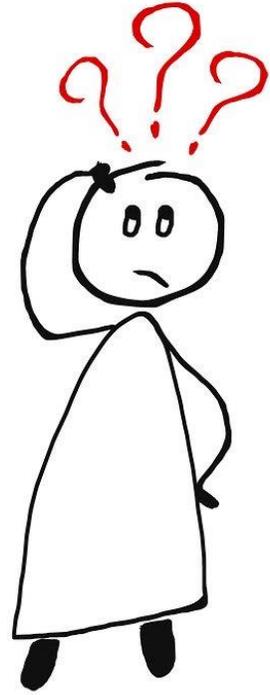

บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐาน ในการพัฒนาหลักสูตร

ผศ.ดร.ทัศนีย์ เศรษฐพงษ์

ปรัชญา

ความสงสัย จึงเป็นบ่อเกิดแห่งปรัชญา เพราะเป็นบ่อเกิดแห่ง
ความคิด และการคิดก็ก่อให้เกิดการคิดหาเหตุผล
การวิเคราะห์วิจารณ์ต่อมา

พื้นฐานทางปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร

กลุ่มปรัชญา	หลักการ
1. Metaphysics (ปรัชญาเรื่องจิตใจของมนุษย์)	-ให้เสรีภาพกับผู้เรียนในการบรรลุความเป็นผู้มีปัญญา
2. ญาณวิทยา	-แสวงหาความจริงโดยการเปรียบเทียบและหาสาเหตุ ศาสตร์แห่งความรู้ (Science of knowledge) ลักษณะเหมือนกับจิตวิทยา
3. คุณวิทยา	-ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมและจริยธรรม Plato ในเรื่องความคิดเกี่ยวกับความดี
4. ตรรกวิทยา	-การแสวงหาข้อมูลและสาเหตุเพื่อสรุปและตอบคำถามของปัญหา
5. จิตนิยม	-ใส่ใจในอุดมการณ์ ความถูกต้อง และคุณธรรม

พื้นฐานทางปรัชญาที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตร (ต่อ)

กลุ่มปรัชญา	หลักการ
6. วัตถุนิยม	-ความจริงคือสิ่งที่สัมผัสได้ อธิบายได้
7. ปฏิบัตินิยม	-การเรียนรู้ตั้งอยู่บนรากฐานของประสบการณ์
8. อัตนิยม	-แต่ละคนมีเสรีภาพที่จะทำในสิ่งที่ตนเองมีความสุข
9. สารัตถนิยม	-ความรู้เป็นพื้นฐานของคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
10. นิรันตรนิยม	-ควรเรียนในสิ่งที่ดีงาม คงทน ถาวร
11. ปฏิรูปนิยม	-สอนให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ฝึกตั้งคำถาม

ปรัชญาการศึกษา

- ปรัชญาการศึกษาสาขาอนุรักษ์นิยม (Perennialism)
- ปรัชญาการศึกษาสาขาสารัตถนิยม (Essentialism)
- ปรัชญาการศึกษาสาขาพัฒนานิยม หรือประสพการณ์นิยม (Progressivism)
- ปรัชญาการศึกษาสาขาปฏิรูปนิยมหรือบูรณาการนิยม (Reconstructionism)
- ปรัชญาการศึกษาสาขาอัตถิภาวนิยม (Existentialism)

พื้นฐานทางปรัชญาการศึกษา

ปรัชญาการศึกษา	การนำไปใช้ในการจัดหลักสูตร
➤ ปรัชญาการศึกษาสาขา นिरันดรนิยม (Perennialism)	หลักสูตรที่เน้นสาระวิชา (Curriculum subject centered) ปรัชญาเน้นวิชาทางศิลปศาสตร์ เช่น ภาษา วรรณคดี คณิตศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และ เครื่องมือในการพัฒนาทักษะทางปัญญา คือ 3Rs ได้แก่ การอ่าน การเขียน และคิดคำนวณ

ปรัชญาการศึกษา	การนำไปใช้ในการจัดหลักสูตร
➢ ปรัชญาการศึกษาสาขาสารัตถนิยม (Essentialism)	-เป็นหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชาเหมือนกับปรัชญานิรันดรนิยมที่เน้นเนื้อหาความรู้ในอดีต ผู้รู้เป็นผู้คัดเลือกเนื้อหาวิชาบรรจุลงในหลักสูตร โดยเน้นที่จำเป็นสำหรับสังคมปัจจุบัน
➢ ปรัชญาการศึกษาสาขาพัฒนานิยม หรือประสบการณ์นิยม (Progressivism)	จอห์น ดิวอี้ มองว่า โรงเรียนคือ สังคมประชาธิปไตยขนาดเล็ก นักเรียนควรจะได้เรียนโดยใช้วิธีการแก้ปัญหา และวิธีการสืบเสาะหาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ รวมทั้งการเรียนรู้จากประสบการณ์ ควรจะเน้นคำถามว่า อย่างไร (How) มากกว่าถามว่า อะไร (What) ดังนั้นวิธีการเรียนการสอนจะส่งเสริมการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ บทบาทของครู จะเป็นผู้แนะนำ มีอิทธิพลต่อหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์เป็นศูนย์กลาง (experiential curriculum) หลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (student-centered curriculum)

จิตวิทยา

➤ จิตวิทยาพัฒนาการกับการพัฒนาหลักสูตร

➤ 1) พัฒนาการทางบุคลิกภาพ 2) พัฒนาการทางเชาวน์ปัญญา 3) พัฒนาการทางจริยธรรม

ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

การกำหนดช่วงเวลาเรียน

การกำหนดเกณฑ์อายุมาตรฐานของการเข้าเรียน

คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลรวมทั้งความแตกต่างของระดับพัฒนาการ

พัฒนาการเริ่มต้นจากการตอบสนองทั่วไปก่อนการตอบสนองเฉพาะ

กำหนดวิชาต่างๆ ไว้อย่างมีระเบียบตาม ความยากง่าย

ความต่อเนื่องของประสบการณ์ที่จัดให้เด็กทุกระยะ

คำนึงถึงความแตกต่างทางเพศด้วย สามารถทำได้โดยการกำหนดวิชาและประสบการณ์ให้เหมาะสมสำหรับแต่ละเพศ

จิตวิทยา

➤ จิตวิทยาการเรียนรู้กับการพัฒนาหลักสูตร

➤ ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)

➤ ทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มพุทธินิยม (Cognitivism)

➤ Jean Piaget 4 ขั้น คือ

➤ 1) ขั้นประสาทรับรู้และเคลื่อนไหว (Sensory – motor Stage)

➤ 2) ขั้นการคิดที่ยังขาดกระบวนการของเหตุผล (Preoperational stage)

➤ 3) ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม (Concrete operational Stage)

➤ 4) ขั้นการคิดอย่างมีเหตุผลจากสิ่งที่เป็นนามธรรม (Formal operational Stage)

Learning Theory: ทฤษฎีการเรียนรู้

Q: How do people learn?

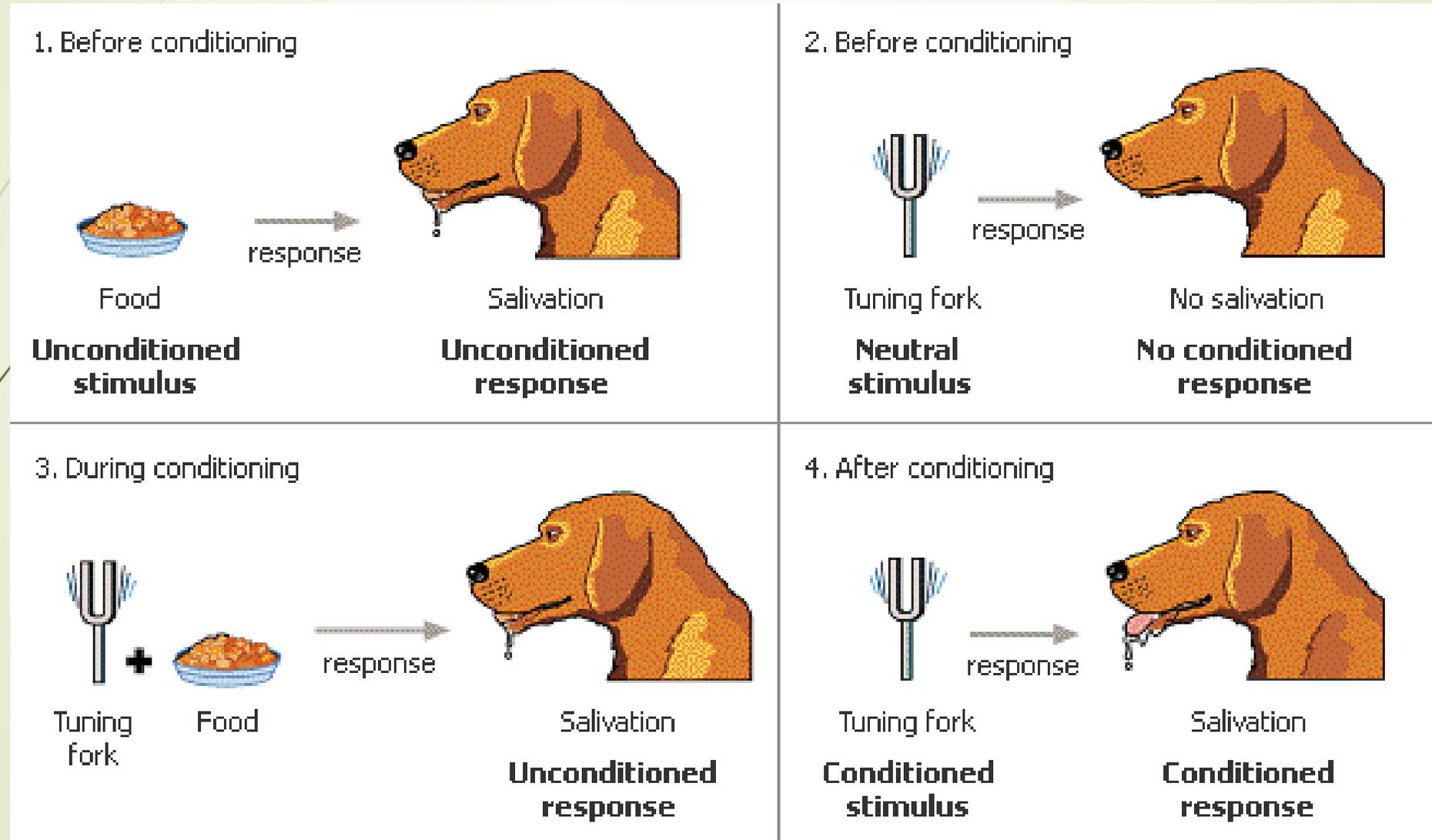
A: Nobody really knows.

But there are 6 main theories:

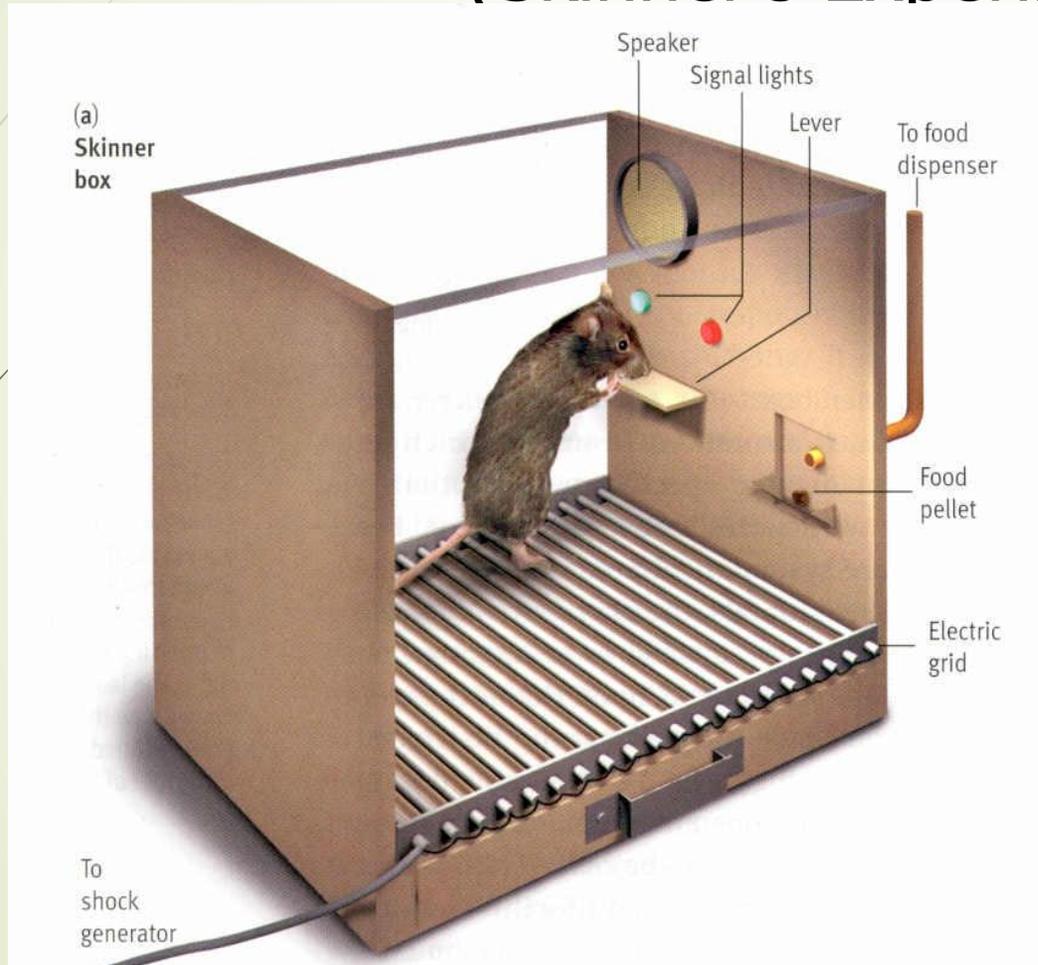
- Behaviorism
- Cognitivism
- Social Learning Theory
- Social Constructivism
- Multiple Intelligences
- Brain-Based Learning

การทดลองของพาฟลอฟ (Pavlov's Classic Experiment)

การทดลองของสกินเนอร์ (Skinner's Experiment)

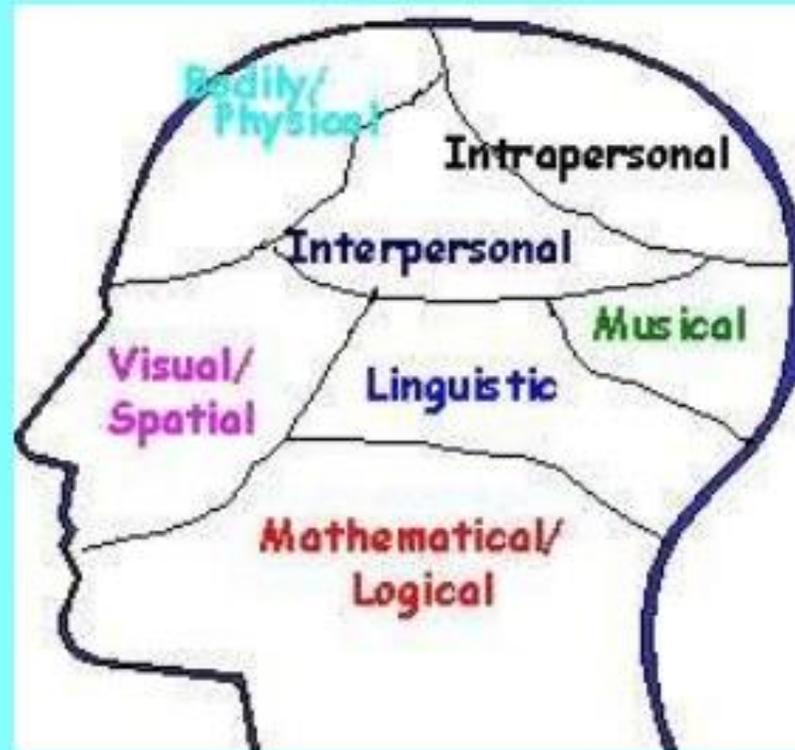
การทดลองโดยการฝึกให้หนูกดคัน

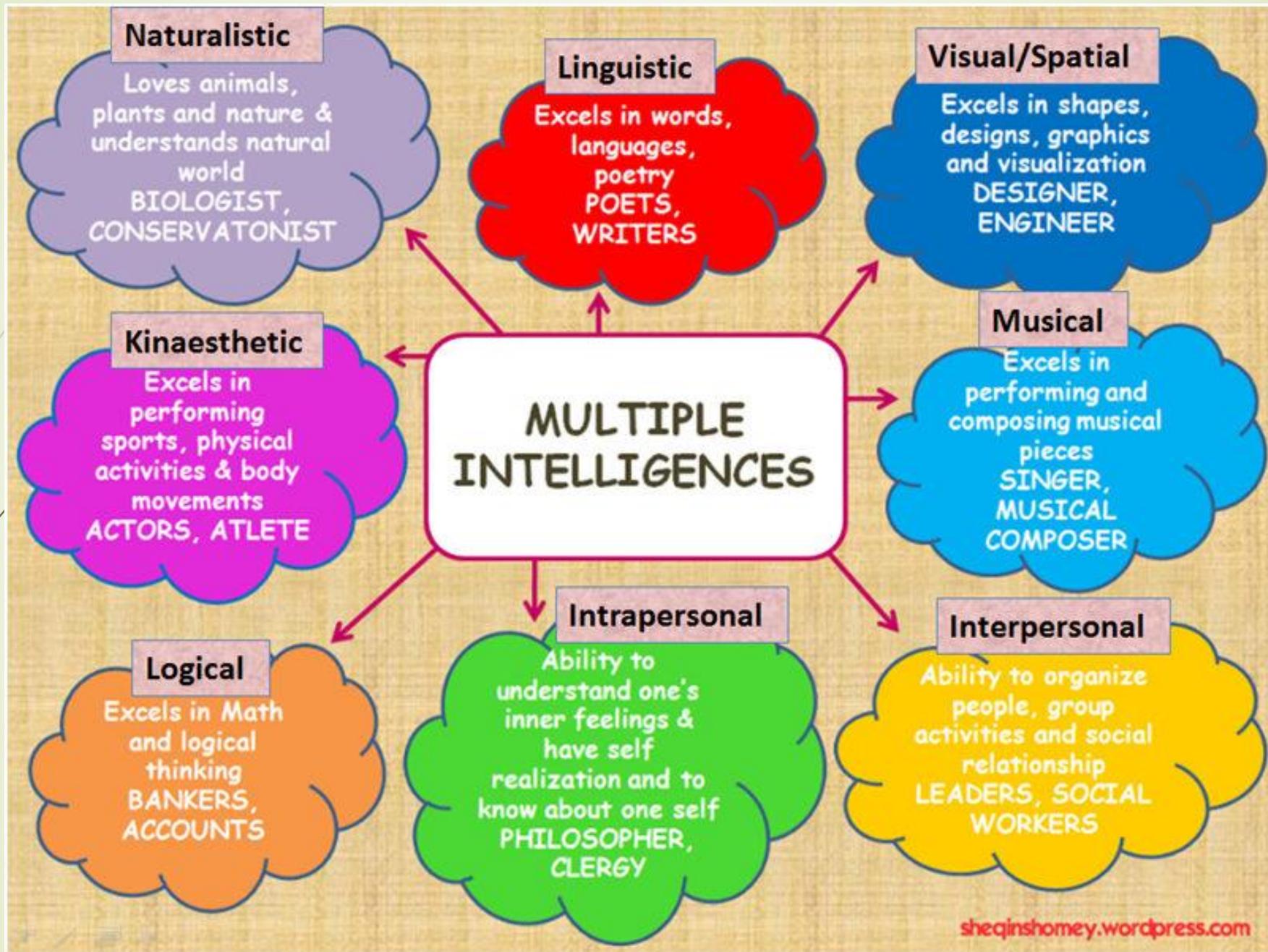
จิตวิทยาการเรียนรู้กับการพัฒนาหลักสูตร

- ▶ Lev Vygotsky เน้นความสำคัญของวัฒนธรรมและสังคม และการเรียนรู้ที่มีต่อการพัฒนาเชาวน์ปัญญา
- ▶ Howard Gardner) ความสามารถที่หลากหลาย “ ทฤษฎีพหุปัญญา ”
(Theory of Multiple Intelligences)

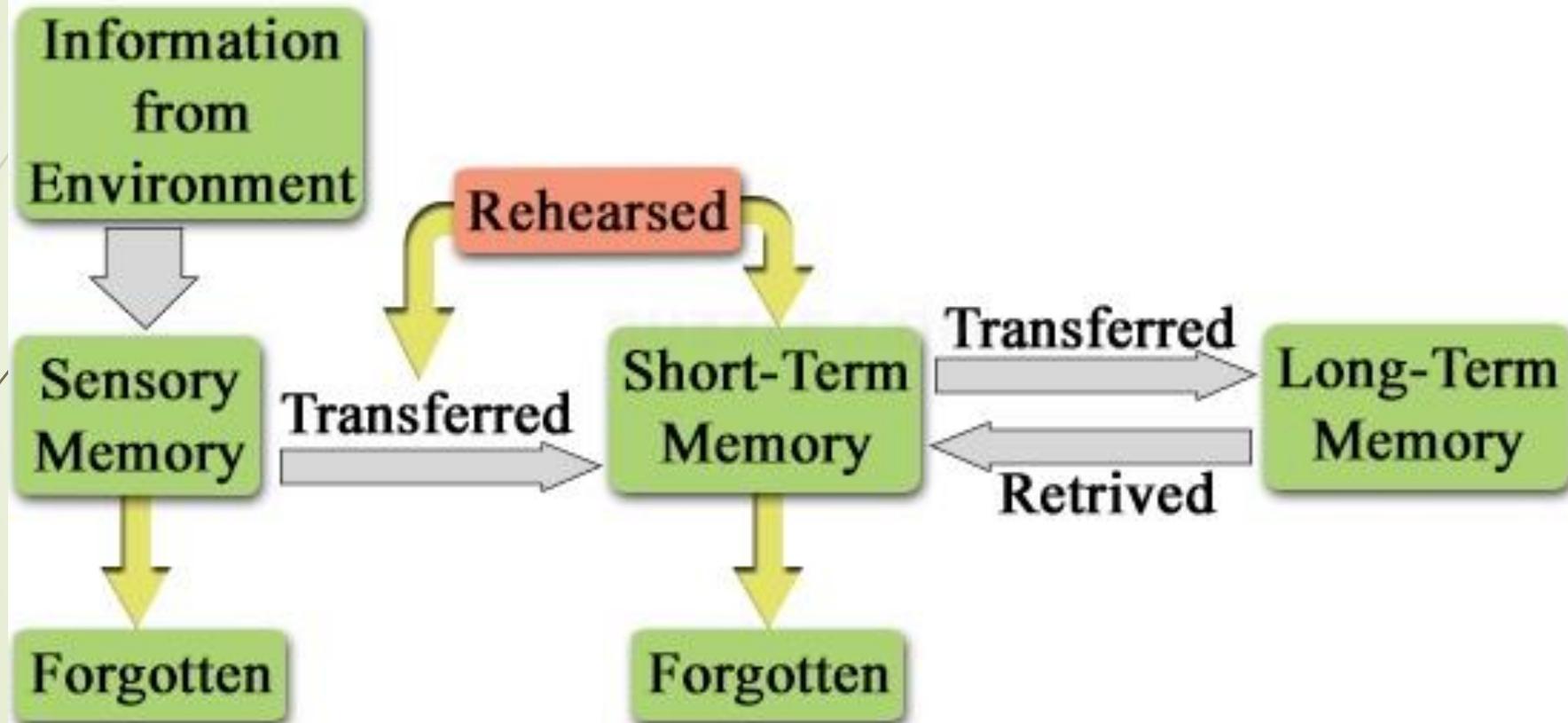
Howard Gardner's Theory of Multiple Intelligences

A. Loftus

Detailed Information Processing Model

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยม (Humanistic)

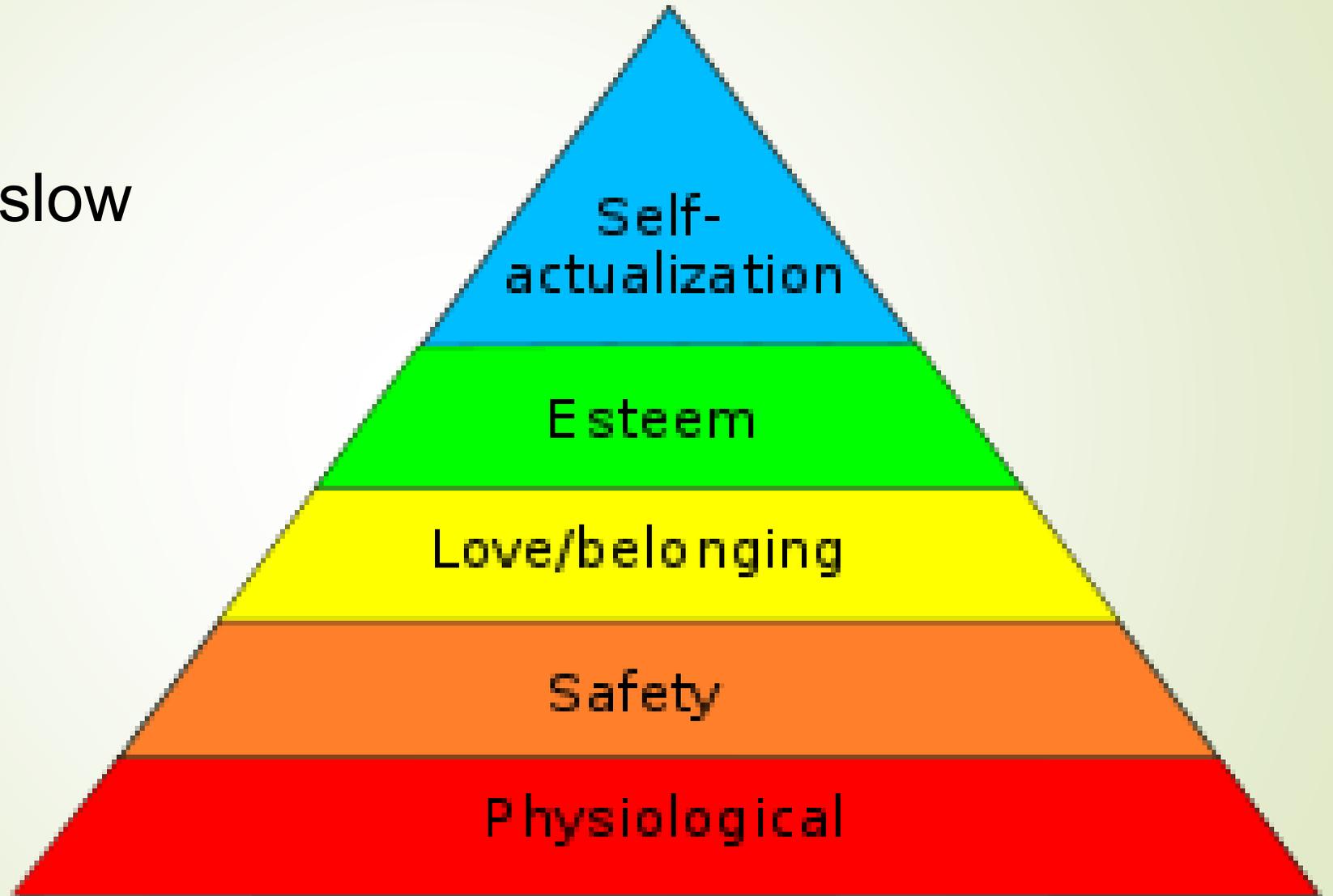
➤ Maslow

➤ ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ออกเป็น 5 ชั้นเรียงตามลำดับ ดังนี้

➤ Carl Rogers

➤ มนุษย์สามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาวะที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ

Maslow

จิตวิทยาการเรียนรู้นำมาใช้ประกอบวางหลักสูตร

- การกำหนดเนื้อหาวิชา และประสบการณ์ในการเรียนรู้ลงในหลักสูตร
- การกำหนดจุดมุ่งหมายของการศึกษา
- ด้านวิธีการสอนว่าเนื้อหาวิชาต่างๆ เหมาะกับวิธีการสอนแบบใด
- การวัดและประเมิน ในการจัดการเรียนรู้พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ

พื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

- ▶ นักพัฒนาหลักสูตรต้องศึกษาข้อมูลทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทั้งในปัจจุบันและแนวโน้มความเจริญในอนาคต เพื่อที่จะได้พัฒนาหลักสูตรเพื่อพัฒนาคนให้สามารถดำรงตนอยู่ได้อย่างเหมาะสมในสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
- ▶ นอกจากจะพัฒนาหลักสูตรแล้ว ยังก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเรื่องเนื้อหาของหลักสูตร และการเรียนการสอน เช่น มีสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ก่อให้เกิดวิธีการสอนแบบใหม่ซึ่งใช้สื่อและแหล่งการเรียนรู้ทางเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทมากขึ้น เช่น โทรทัศน์การศึกษา การศึกษาทางไกล คอมพิวเตอร์ช่วยสอน หรือบทเรียนโปรแกรม เป็นต้น

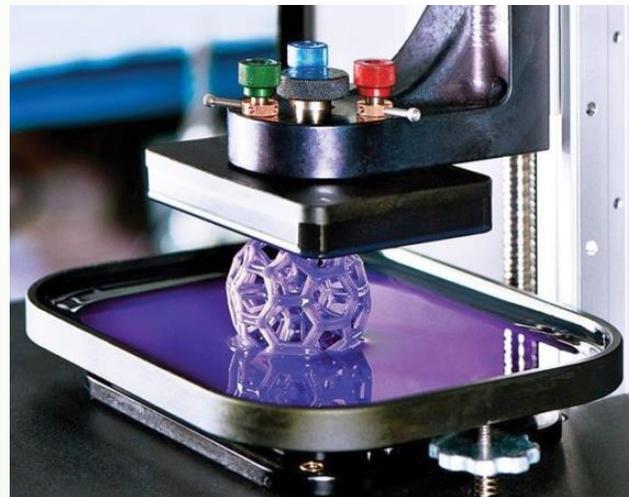
อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง IOT

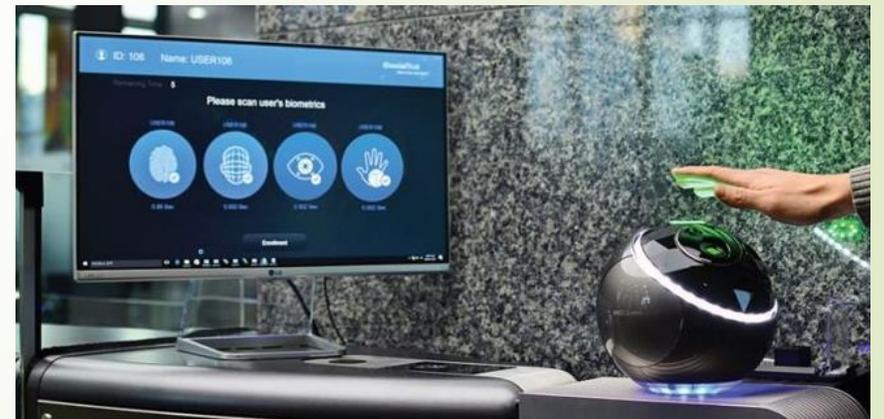
บล็อกเชน

หุ่นโดรนและจักรกลสงคราม

การพิมพ์สามมิติ

ไบโอเมตริกซ์

สังคมและวัฒนธรรม

ทศวรรษสถาปนา

มหาวิทยาลัย

Long Live H

sty the Q

๑๐๐ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

คำนิยาม ๑๒ ประการ

๑. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๒. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
๓. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
๔. ไม่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
๕. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
๖. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เมตตาและแบ่งปัน
๗. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
๘. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
๙. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
๑๐. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่าย และพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
๑๑. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
๑๒. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ

๒๕๕๗

หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕-๖

หน้าที่พลเมือง

วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

ม.๕-ม.๖

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

คนไทย
รักกัน
สามัคคี

○ กรมพลศึกษา ○ กองวัฒนธรรม ○ ตำรวจ ○ ฐานดี ○ ตำรวจ ○ ธรรมารักษ์

ด้านเศรษฐกิจ

- การเตรียมกำลังคน
- การพัฒนาอาชีพ
- การขยายตัวด้านอุตสาหกรรม
- การใช้ทรัพยากร
- การพัฒนาคุณลักษณะของบุคคลในระบบเศรษฐกิจของคนไทย

We are exhibiting transport and the car for our world
Big like 100 and are full of energy

พื้นฐานทางการเมือง การปกครอง

Group Activity (10) (ใบงานที่แจกให้)

- ▶ ให้นักศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้หัวข้อ วิสัยทัศน์ หลักการ ว่ามีการใช้ข้อมูลพื้นฐานใดในการกำหนดหัวข้อดังกล่าว

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

